

## RAQAMLI TEXNOLOGIYALAR YORDAMIDA BOSHLANG'ICH TA'LIM SAMARADORLIGINI OSHIRISH

Umarova Munira Azamovna

Samarqand viloyati Toyloq tuman 52-umumiy o'rta ta'lim maktabi Boshlang'ich sinf o'qituvchisi

**Annotatsiya:** Ushbu maqolada raqamli texnologiyalarning boshlang'ich ta'lim jarayonidagi o'rni, ularning ta'lim samaradorligiga ta'siri hamda o'qituvchi faoliyatidagi innovatsion yondashuvlar tahlil qilinadi. Raqamli vositalardan samarali foydalanish o'quvchilarda mustaqil fikrlash, ijodkorlik va o'rganishga qiziqishni oshirishga xizmat qiladi.

**Kalit so'zlar:** raqamli texnologiya, ta'lim samaradorligi, interfaol metod, axborot madaniyati, onlayn ta'lim, boshlang'ich sinf.

**Аннотация:** В статье анализируется роль цифровых технологий в начальном образовательном процессе, их влияние на эффективность обучения и инновационные подходы к деятельности учителя. Эффективное использование цифровых инструментов способствует развитию самостоятельности мышления, креативности и интереса к обучению учащихся.

**Ключевые слова:** цифровые технологии, эффективность обучения, интерактивный метод, информационная культура, онлайн-образование, начальная школа.

**Abstract:** This article analyzes the role of digital technologies in the primary education process, their impact on educational effectiveness, and innovative approaches to teacher activity. The effective use of digital tools helps to increase students' independent thinking, creativity, and interest in learning.

**Keywords:** digital technology, educational effectiveness, interactive method, information culture, online education, primary school.

Bugungi kunda ta'lim tizimi oldida turgan eng dolzarb masalalardan biri — raqamli texnologiyalarni ta'lim jarayoniga chuqur integratsiya qilishdir.

Boshlang'ich ta'lim bosqichi inson tafakkuri va shaxs sifatida shakllanishining muhim davridir. Shu sababli, bu bosqichda zamonaviy texnologiyalar yordamida o'qitish jarayonini tashkil etish o'quvchilarning bilim olishga bo'lgan motivatsiyasini kuchaytiradi.

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyev ta'kidlaganidek: "Zamonaviy ta'lim — bu raqamli texnologiyalarsiz tasavvur qilib bo'lmaydigan jarayondir."<sup>7</sup> Shu nuqtai nazardan, boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalarni qo'llash o'qitishning yangi bosqichini belgilab beradi.

Raqamli texnologiyalar o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi an'anaviy munosabatni o'zgartirib, ta'lim jarayonini interfaol va vizual tarzda olib borish imkonini beradi.

<sup>7</sup> O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning ta'lim sohasiga oid nutqlari va farmonlari.

Boshlang'ich sinf o'quvchilari uchun bu yondashuv bilimlarni osonroq o'zlashtirish, mantiqiy fikrlashni rivojlantirish hamda o'rganishga bo'lgan ishtiyoqni oshirishga yordam beradi<sup>8</sup>.

Masalan, "Bilimlar olami", EduPage, Kundalik.com, Quizizz, Kahoot, Wordwall kabi onlayn platformalar darslarni qiziqarli va samarali o'tkazish imkonini beradi.

Bu vositalar yordamida o'quvchilar dars jarayonida faol ishtirok etadilar, natijada ularning mustaqil fikrlash va jamoada ishlash ko'nikmalari shakllanadi.

O'qituvchi faoliyatida raqamli texnologiyalarning o'rnini

Boshlang'ich sinf o'qituvchisi raqamli vositalardan foydalangan holda:

darslik materiallarini vizual ko'rinishda taqdim etadi;

o'quvchilarning bilimni onlayn testlar orqali baholaydi;

individual yondashuvni amalga oshiradi;

o'quvchilarning faoliyatini tahlil qiladi.

Shuningdek, o'qituvchi uchun raqamli texnologiyalar darsni tayyorlashda vaqtni tejash, ijodkorlikni rivojlantirish va ta'lim sifatini nazorat qilish imkonini beradi.

Raqamli ta'limning afzalliklari va muammolari

Afzalliklari:

ta'limning interfaoligi va qiziqarli bo'lishi;

o'quvchilarni mustaqil ishlashga o'rgatadi;

individual o'qitish imkonini yaratadi;

dars jarayonini vizual va esda qolarli qiladi.

Muammolari:

ba'zi hududlarda texnik infratuzilmaning yetarli emasligi;

o'qituvchilarning raqamli savodxonlik darajasi pastligi;

o'quvchilarning ortiqcha gadgetdan foydalanish ehtimoli.

Shu sababli, raqamli texnologiyalarni to'g'ri tanlash va ularni metodik jihatdan asosli qo'llash muhim ahamiyatga ega.

Boshlang'ich ta'limda raqamli texnologiyalarni samarali qo'llash uchun:

✓ har bir o'qituvchi o'z faniga mos raqamli platformalarni tanlashi kerak;

✓ o'quvchilar uchun o'yin elementlari va testlar orqali bilimni mustahkamlash zarur;

✓ dars jarayonida texnologiyalarni haddan tashqari emas, balki maqsadli ishlatish lozim;

✓ ota-onalar bilan hamkorlikda o'quvchilarning onlayn faoliyatini nazorat qilish zarur.

Xulosa o'rnida, Raqamli texnologiyalar yordamida tashkil etilgan boshlang'ich ta'lim — bu nafaqat zamonaviy, balki samarali o'qitish shaklidir.

U o'quvchilarda axborot madaniyatini shakllantiradi, mustaqil o'rganish va ijodiy fikrlashni rivojlantiradi. O'qituvchining raqamli kompetensiyasi esa ta'lim sifati va samaradorligini oshiruvchi asosiy omildir.

Shunday ekan, har bir boshlang'ich sinf o'qituvchisi o'z faoliyatida innovatsion texnologiyalarni o'zlashtirishi, ularni amaliyotda to'g'ri qo'llay olishi zarur.

<sup>8</sup> "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun. – Toshkent, 2020.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Sh.M. Mirziyoyevning ta'lim sohasiga oid nutqlari va farmonlari.
2. "Ta'lim to'g'risida"gi Qonun. – Toshkent, 2020.
3. Karimova N., Xolmatova D. Boshlang'ich ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.
4. Davletova S. Raqamli pedagogika asoslari. – Toshkent, 2021.
5. [www.kundalik.com](http://www.kundalik.com), [www.quizizz.com](http://www.quizizz.com), [www.wordwall.net](http://www.wordwall.net) rasmiy saytlari.